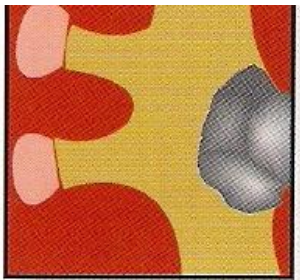
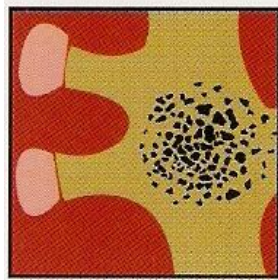


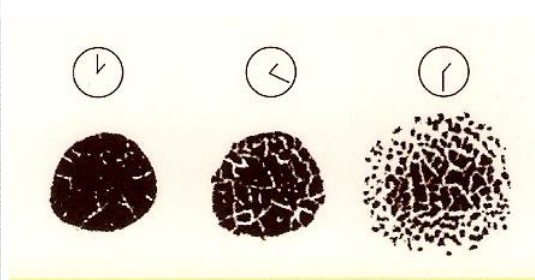
การสลายนิ่ว



ก่อนสลายนิ่ว



หลังสลายนิ่ว



การสลายนิ่ว (Extracorporeal Shock Wave Lithotripsy : ESWL)

ปัจจุบันได้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มาใช้ในการรักษานิ่วในไตและท่อไต โดยใช้แรงสั่นสะเทือน (คลื่นเสียงความถี่สูง : shock wave) ทำให้ก้อนนิ่วร้าว แตกเป็นเม็ดเล็กๆ หรือผง หลุดปนออกมากับปัสสาวะ โดยไม่ทำอันตรายต่อเนื้อเยื่อในร่างกาย ไม่มีแผลผ่าตัด แต่อาจมีรอยแดงที่ผิวหนัง บริเวณที่ทำการสลายนิ่วได้

การสลายนิ่วจะได้ผลดี ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

1. **ขนาดของก้อนนิ่ว** การสลายนิ่วจะได้ผลดีในนิ่วที่มีขนาดเล็กกว่า 3 เซนติเมตร
2. **ตำแหน่งของก้อนนิ่ว** นิ่วในไตจะแตกสลายได้ง่ายกว่านิ่วในท่อไต และนิ่วในไตส่วนล่างจะออกมากับปัสสาวะได้ยากกว่านิ่วในไตส่วนบน
3. **ประเภทของก้อนนิ่ว** นิ่วที่ทึบต่อรังสี (opaque stone) จะแตกสลายได้ยากกว่า นิ่วที่ไม่ทึบต่อรังสี (non-opaque stone) นิ่วบางประเภทจะแข็งมาก ไม่สามารถทำให้แตกโดยการสลายนิ่วได้
4. **แรงสั่นสะเทือน** แรงสั่นสะเทือนยิ่งมาก นิ่วยิ่งแตกได้ดี
5. **การทำงานของไต** ไตต้องสามารถขับปัสสาวะได้ โดยดูจาก ภาพถ่ายรังสีระบบทางเดินปัสสาวะ (IVP) และ ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ แสดงการทำงานของไต (BUN, creatinine)
6. **ตัวผู้ป่วย** ความร่วมมือของผู้ป่วยมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การสลายนิ่วประสบผลสำเร็จ โดยนอนนิ่งๆ เมื่อรู้สึกไม่สุขสบาย สามารถบอกพยาบาล และไม่ขยับตัวออกจากเครื่อง

ข้อจำกัดในการทำการสลายนิ่ว

1. เป็นโรคเลือด มีการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ กำลังได้รับยาแอสไพริน หรือยาต้านการแข็งตัวของเลือด (Anticoagulant) จะทำให้ผู้ป่วยตกเลือดได้

2. ผู้ป่วยที่อ้วนมาก สูง หรือเตี้ยมากเกินไป มีความผิดปกติของกระดูกสันหลัง เช่น กระดูกสันหลังคดงอ

3. มีการเต้นของหัวใจผิดปกติ มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดหัวใจล้มเหลว หรือมีเครื่องกระตุ้นหัวใจ

4. เด็กเล็กอายุต่ำกว่า 8 ปี และหญิงมีครรภ์

การปฏิบัติตัวก่อนทำการสลายนิวที่ห้องผ่าตัด

1. เช้าวันที่ทำการสลายนิว ผู้ป่วยสามารถรับประทานอาหารอ่อนหรือ อาหารเหลว เช่น ข้าวต้ม นม ก่อนทำการสลายนิวได้

2. นำบัตรประชาชน บัตรสิทธิ (บัตรทอง บัตรสูงอายุ บัตรประกันสังคม...) ไปส่งตัวมาด้วย

3. ผู้ป่วยจะได้รับประทานยาแก้ปวด ก่อนทำการสลายนิว

การปฏิบัติตัวขณะทำการสลายนิว

1. พยาบาลจะจัดท่า ให้ผู้ป่วยนอนในตำแหน่งที่นิวของผู้ป่วย ตรงกับ แรงสั่นสะเทือน

2. ขณะที่ทำการสลายนิว ผู้ป่วยจะรู้สึกเหมือนมียางตีบริเวณที่ทำการสลายนิว (ตำแหน่งนิว) และได้ยินเสียง เป็นจังหวะ นาน 50 นาที ถึง 1 ชั่วโมง และอาจรู้สึกเสียดท้อง แน่นหน้าอก คลื่นไส้ ขณะทำได้ เมื่อหยุดทำการสลายนิว อาการเหล่านี้จะหายไป

3. ขณะที่ทำการจัดท่า และทำการสลายนิว ให้ผู้ป่วยนอนนิ่ง ๆ ไม่ขยับตัวออกจากเครื่อง

4. เมื่อรู้สึกไม่สุขสบาย สามารถบอกพยาบาลซึ่งจะอยู่ดูแลผู้ป่วยตลอดเวลา โดยพยาบาลจะลดความแรงของแรงสั่นสะเทือนลง หรือหยุดการสลายนิวไว้ชั่วคราว เมื่อผู้ป่วยรู้สึกสุขสบายจึงทำการสลายนิวต่อ

5. หลังทำการสลายนิว ผู้ป่วยสามารถกลับบ้านได้ สำหรับผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ อาจนอนโรงพยาบาล 1 คืน เพื่อสังเกตอาการผิดปกติ ถ้าผู้ป่วยสบายดี ไม่มีอาการผิดปกติจะกลับบ้านในเช้าวันรุ่งขึ้น

อาการผู้ป่วยหลังทำการสลายนิว

1. บริเวณที่ทำการสลายนิวจะเป็นจุดหรือรอยแดงได้ ร่วมกับปวดเมื่อยกล้ามเนื้อได้

2. ปัสสาวะจะเป็นสีแดง หรือน้ำล้างเนื้อได้ โดยสีของปัสสาวะจะค่อย ๆ จางลง และใส ภายใน 1-2 วัน

2. อาจจะมีไข้ต่ำๆ ได้

การปฏิบัติตัวหลังทำการสลายนิว

1. ให้ดื่มน้ำมาก ๆ อย่างน้อยวันละ 8- 10 แก้ว เพื่อช่วยขับเศษนิวออกทางปัสสาวะ และป้องกันการติดเชื้อของระบบทางเดินปัสสาวะ

2. ควรรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยเน้นรับประทานผัก มาก ๆ และหลีกเลี่ยงหรืองดการรับประทานเนื้อสัตว์

3. ไม่ควรรับประทานอาหารอย่างเดิมซ้ำกันนานๆ

4. สามารถประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติ แต่ควรหลีกเลี่ยงการทำงานหนักหลังทำ
สลายนีว 1 สัปดาห์

5. ควรออกกำลังกาย เพื่อป้องกันการตกตะกอนให้เกิดนิ่วให้ออกกำลังกายได้ตามสภาพ
ร่างกาย การวิ่งการเดินจะช่วยให้นิ่วหลุดออกมาได้ง่ายขึ้น

6. สังเกตลักษณะสี จำนวนของปัสสาวะและสังเกตว่ามีเศษนิ่วหลุดออกมาอย่างน้อย
เพียงใด

7. มาพบแพทย์ตามนัด เพื่อติดตามอาการ และตรวจเช็คเศษนิ่วหลุดออกมาหมดหรือไม่

8. สังเกตอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ไข้สูง หนาวสั่น ปัสสาวะขุ่น หรือปัสสาวะเป็น
เลือดสด ๆ สีไม่จางลง ปวดแอมมากขึ้น รับประทานยาแก้ปวดแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรมาพบแพทย์
ที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน

ด้วยความปรารถนาดีจาก
พยาบาลห้องผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะ
โรงพยาบาลลำปาง
054-223623-7 ต่อ 3300